

ТАВСИЯИ МЕТОДӢ ВА МАВОДҲО
БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ
АТЕСТАТСИЯИ ҶАМЪБАСТӢ АЗ
ФАННИ

Асосҳои давлат ва ҳуқуқ

БАРОИ ДОНИШОМУЪЗОНИ СИНФҲОИ XI ДАР СОЛИ
ХОНИШИ 2023–2024 ДАР МУАССИСАҲОИ ТАЪЛИМИ
МИЁНАИ УМУМИ

ВАЗОРАТИ ТАЪЛИМИ ТОМАКТАБӢ ВА МАКТАБИИ
МАРКАЗИ МАҲОРАТИ ПЕДАГОГӢ ВА ИЛМИЮ
АМАЛИИ БАҲОГУЗОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

ТАВСИЯИ МЕТОДӢ ВА МАВОДҲО БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ
АТТЕСТАТСИЯИ ҶАМЪБАСТӢ АЗ ФАНИИ

АСОСҲОИ ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ

БАРОИ СИНФИ XI ДАР СОЛИ ХОНИШИ 2023–2024
ДАР МУАССИСАҲОИ ТАЪЛИМИ МИЁНАИ УМУМӢ

**СПЕЦИФИКАТСИЯИ ФАННИ АСОСҲОИ ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ
БАРОИ ГУЗАРОНИДАНИ АТТЕСТАТСИЯИ ЧАМЪБАСТИИ
ДОНИШОМЎЗОНИ СИНФИ 11 - УМИ МАКТАБҲОИ ТАЪЛИМИ
МИЁНАИ УМУМӢ ДАР СОЛИ ХОНИШИ 2023-2024**

Мурағтиб: М. Аҳмедова – омӯзғори фанни асосғои давлат ва ҳуқуқи мактаби ихтисоссонидашудаи 303-юми ноғияи Янғиғаёти шағри Тошканд.

Муқарриз:

Тарҷумон: Шодиев Сағо Шодимағмадзода – омӯзғори мактаби 43-юми ноғияи Бӯка вилояти Тошканд.

Ин супоришғои барои аттестатсияи чамъбасти аз фанни асосғои давлат ва ҳуқуқ пешниҳодшуда дар асоси Стандартғои давлатии таълимии мактабғои таълими миёнаи умумӣ тартиб дода шудаанд. Дар чараёни омӯзиши фанни асосғои давлат ва ҳуқуқ ба баланд бардоштани дониши ҳуқуқӣ ва саводнокии ҳуқуқӣ тавассути ташаккули малакағои истифодабарии сарчашмағои ҳуқуқӣ дар донишомӯзон тавачҷӯғи махсус зоғир карда мешавад. Донишомӯзон ҳанғоми омӯзиши фан аз сарчашмағои ҳуқуқӣ истифода бурда, ҳуқуқу манфиатғои худро ба таври қонунӣ ҳимоя карда, аз рӯйдод ва ҳодисағои ҳуқуқӣ ҳулосаи дуруст бароварда, вазифаю ўҳдадорихои конституғсионӣ ва риоғи онғоро меомӯзанд.

Барои муайян кардани дониш, малака ва мағорати азхудкардаи донишомӯзон дар соли тағсилаи 2023-2024 дар синфғои 11 аттестатсияи чамъбасти дар шакли хатғи гузаронида мешавад.

Саволу супоришғои ҳар як билети имтиғонӣ мавзӯёғои синфғои 10-11-и тағсилоти миёнаи умумии фанни асосғои давлат ва ҳуқуқро дар бар меғирад. Дар тавсия, инчунин меёёрғои бағоғузори оид ба саволғои донистан, истифодабарӣ ва мулоғизағо пешниҳод меғардад. Супоришғо доир ба мағорат ва қобилияти дуруст бағо додан ба ҳолатғои дар ҳаёти ҳаррӯза ба вучуд омада ва қабули қарори мусоид тавассути дарки ҳодисаву ҳодисағои ҳуқуқии дар ҳаёти рӯзмарра бағоғузори карда мешавад.

Ҳар як донишомӯз яктоғи билет интиғоб меқунанд. Дар билет ба донишомӯз 10-то савол дода мешавад. 3-то савол дар бораи донистан, 6-то савол дар бораи истифодабарӣ ва 1-то савол дар бораи мулоғиза дода мешавад. Ҳанғоми тайёр кардани мавод барои аттестатсияи давлатии чамъбасти синфғои 11 дар давоми ду сол фанни асосғои давлат ва ҳуқуқи синфғои 10-11, инчунин фанни ҳуқуқи конституғсионӣ ҳамчун асос ғирифта шудааст.

Қорғои хатғи донишомӯзон аз фанни асосғои давлат ва ҳуқуқ дар асоси системаи 100 балла бағоғузори карда мешаванд:

0 – 29% – “ғайриқаноатбахш”;
30–65% – “қаноатбахш”;
66–85% – “хуб”;
86–100% – “аъло”

Барои ҳар як супориш аз балли муқарраршуда балли баланд гузоштан мумкин нест.

Асосҳои давлат ва ҳуқуқ	Миқдор	Доништан	Истифодабарӣ	Мулоҳиза	Тести яқинтиҳоба	Тести пӯшидаи якчанд ҷавобдошта	Ҷадвал тест
Субъекти ҳуқуқи байналмилалӣ Республикаи Ўзбекистон	1	1			1		
Асосҳои ҳуқуқи конституционӣ	2		2			1	1
Асосҳои ҳуқуқи маъмурӣ	1		1				1
Асосҳои ҳуқуқи шаҳрвандӣ	1		1		1		
Асосҳои ҳуқуқи меҳнат	2	1	1			1	1
Ҳуқуқи оила	1		1				1
Ҳуқуқи ҷиноятӣ	1			1		1	
Ҳуқуқи экологӣ	1	1			1		
Ҷамагӣ:	10	3	6	1	3	3	4

МЕЪЁРИ БАҲОГУЗОРӢ АЗ РӢИ СУПОРИШӢО

№	Малакаҳое, ки бояд соҳиб шаванд		Намуди супориш	Шакли супориш	Меъёри баҳогузори
1	Дар бораи иштироки Республикаи Ўзбекистон дар ҳуқуқи байналмилалӣ фаҳмиш пайдо намудан;	Д	Тести яқинтиҳоба	А, В, С, D	Тестҳо бо вариантҳои А В С D тестҳои яқинтиҳоба ҳисобида мешаванд. Дар вариант як ҷавоби дуруст мавҷуд буда, барои ҷавоби дуруст 7 балл дода мешавад.
2	Ҳуқуқ ва вазифаҳои шаҳрвандонро, ки дар Конститутсия муайян карда шудаанд, фарқ карда онҳоро дар ҳаёти	И	Тести пӯшидаи якчанд-ҷавобдошта	1); 2); 3); 4).	Дар саволи тестӣ якчандто ҷавоб оварда шуда, фақат ҷавобҳои дуруст интиҳоб карда мешаванд. Барои

	ичтимоӣ татбиқ намудан;				ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.								
3	Соҳти маъмурии ҳудудии Республикаи Ўзбекистон ва вазифаҳои ҳокимияти давлатиро фарқ намудан;	И	Ҷадвал	Мувофиқатро муайян кунед <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1	2	3	4					Дар супориши намуди ҷадвал додашуда, ба ҳар як савол ҷавобашро мувофиқ қардан лозим аст. Барои ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.
1	2	3	4										
4	Ҷазоҳоеро, ки нисбати ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ истифода мешаванд, дар ҳаёт татбиқ намудан;	И	Ҷадвал	Мувофиқатро муайян кунед <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1	2	3	4					Дар супориши намуди ҷадвал додашуда, ба ҳар як савол ҷавобашро мувофиқ қардан лозим аст. Барои ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.
1	2	3	4										
5	Аҳднома ва шартномаҳоро аз якдигар фарқ намудан;	И	Тести яқинтиҳоба	А, В, С, D	Тестҳо бо вариантҳои А В С D тестҳои яқинтиҳоба ҳисобида мешаванд. Дар вариант як ҷавоби дуруст мавҷуд буда, барои ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.								
6	Дуруст истифода бурдани асосҳои бастании шартномаи меҳнатӣ ва бекор қардани он;	И	Ҷадвал	Мувофиқатро муайян кунед <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1	2	3	4					Дар супориши намуди ҷадвал додашуда, ба ҳар як савол ҷавобашро мувофиқ қардан лозим аст. Барои ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.
1	2	3	4										
7	Ҳуқуқҳои нобилиғро дар қонуни меҳнат доништан;	Д	Тести пӯшидаи якҷанд-ҷавобдошта	1); 2); 3); 4).	Дар саволи тестӣ якҷандто ҷавоб оварда шуда, фақат ҷавобҳои дуруст интиҳоб қарда мешаванд. Барои ҷавоби дуруст 7 балл дода мешавад.								

8	Муайян намудани асосҳои ақди никоҳ ва сабабҳои бекор кардани он;	И	Ҷадвал	Мувофиқатро муайян кунед <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1	2	3	4					Дар супориши намуди ҷадвал додашуда, ба ҳар як савол ҷавобашро мувофиқ кардан лозим аст. Барои ҷавоби дуруст 11 балл дода мешавад.
1	2	3	4										
9	Муайян намудани дараҷаи хавфи иҷтимоии ҳуқуқвайронкунии ҷиноятӣ, дуруст татбиқ карда тавонистани ҷазо;	М	Тести пӯшидаи якчанд-ҷавобдошта	1); 2); 3); 4).	Дар саволи тестӣ якчандто ҷавоб оварда шуда, фақат ҷавобҳои дуруст интихоб карда мешаванд. Барои ҷавоби дуруст 13 балл дода мешавад.								
10	Донишани ҳуқуқвайронкунии экологӣ ва ҷазоҳои нисбати онҳо татбиқшаванда;	Д	Тести яқинтихоба	А, В, С, D	Тестҳо бо вариантҳои А В С D тестҳои яқинтихоба ҳисобида мешаванд. Дар вариант як ҷавоби дуруст мавҷуд буда, барои ҷавоби дуруст 7 балл дода мешавад.								

ВАРИАНТИ 1

1. Дар кадом функцияи ҳуқуқи байналмилалӣ гуфта шудааст, ки меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалӣ бояд чомеаи ҷаҳонӣ ташкил намуда, тартиботи ҳуқуқи байналмилалиро муайян намуда, онро мустақкам намоянд? (Доништан -7 балл)

- A) Барқароркунанда
- B) Батартиборанда
- C) Муҳофизаткунанда
- D) Тарбиякунандаи ҳуқуқ

2. Аз ҳуқуқҳое, ки дар поён оварда шудаанд, ҳуқуқу озодиҳои шахси ро ҷудо кунед. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) ҳар як шахс ҳуқуқ дорад ҳама гуна маълумотро ҷустуҷӯ намояд, гирад ва паҳн кунад;
- 2) Шаҳрвандони Республикаи Ёзбекистон дар дохил шудан ба хизмати давлатӣ ҳуқуқҳои баробар доранд;
- 3) ҳуқуқи пиронсолони маъюб ва танҳо, шахсони маъюбон ва дигар тоифаҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ эҳтиёҷманди аҳолиро давлат ҳифз мекунад;
- 4) ҳар кас ба дахлнопазирии манзил ҳуқуқ дорад;
- 5) шаҳрвандон ҳуқуқ доранд, ки аз ҳисоби давлат дар асоси интиҳоб дар муассисаҳои таълимии давлатӣ маълумоти олии гиранд;
- б) ҳеч касро барои як ҷиноят такроран маҳкум кардан мумкин нест.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) давлати унитарӣ;	a) аз ҷамъи якчанд республикаҳо, штатҳо ва субъектҳо ташкил карда мешавад;
2) давлати федеративӣ.	b) воҳидҳои алоҳидаи маъмурӣ-ҳудудӣ ҳуқуқҳои якхела доранд;
	c) дар айни замон ҳар як мамлакат соҳибхитиёрии худро нигоҳ медорад;
	d) субъектҳо конституцияи худ, мақомоти олии қонунгузор, иҷроия ва судии худро доранд;
	e) Дар саросари давлат конституцияи ягона, як ҳукумат ва қонуни ягонаи ҳуқуқӣ амал мекунад.

1		2	

4. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) ҷазои маъмурий;	а) ҷинояткор дар рӯҳияи риоя ва эҳтироми қонунҳо тарбия карда мешавад;
2) ҷазои ҷиноӣ.	б) аз номи давлат нисбат ба шахс бо ҳукми суд татбиқ карда мешавад;
	с) маҳкумшуда аз ҳуқуқи озодиҳои муайяни пешбиниқардаи қонун маҳрум карда мешавад;
	д) барои пешгирии содир намудани ҷинояти нав истифода мешавад;
	е) ҳамчун тадбири ба ҷавобгарӣ қашидан муайян карда мешавад.

1		2	

5. Мувофиқи Кодекси шаҳрвандии Республикаи Ўзбекистон ҷавобҳои нодурусти ҳуқуқи шаҳрвандиро ёбед. (Истифодабарӣ-7 балл)

- A) дар асоси ҳуқуқи мулк ба молу мулк соҳиб шуданашон мумкин аст;
- B) молу мулкро мерос гирифта ва васият карда гузошта метавонад;
- C) дар бонк пасандоз дошта метавонанд;
- D) ба дигар фаъолияте, ки қонун манъ кардааст, машғул шуда метавонанд

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) 15-16 сола;	а) бояд бо розигии падару модар ё ки шахсони ивазқунандаи онҳо ба қор қабул карда шаванд;
2) 16-18 сола.	б) дар як ҳафта вақт аз 36 соат бояд зиёд нашавад;
	с) бо аробача ё вагонетка қашондани бор манъ аст;
	д) дар як ҳафта вақт аз 24 соат бояд зиёд нашавад;
	е) дар як ҳафта вақт аз 40 соат бояд зиёд нашавад.

1		2	

7. Қадоме аз зеринҳо қордиҳанда шуда метавонад? (Донистан-7 балл)

- 1) Қорбарони қорқонаҳо, қорбарони қисмҳои алоҳидаи таркибии онҳо;
- 2) Қорқонаҳои хусусие, ки соҳиби онҳо дар як вақт қорбарӣ меқунад;
- 3) Шахсони алоҳидаи Республикаи Ўзбекистон, ки ба синни шонздаҳ расидаанд;

4) Соҳибкорони инфиродӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи Девони Вазирони Республикаи Ўзбекистон қормандонро ба қор қабул меқунанд.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

Падару модарон барои он ки молу мулкашон ба дасти бегонагон наравад, ба идораи САҲШ мууроҷиат қардаанд, ки фарзандони ба фарзандӣ гирифташон оила барпо қунанд.	а) ба никоҳи хешовандони наздик, бародарону хоҳарони биологӣ ва угай, инчунин байни ба фарзандигиранда ва фарзандхондшудагон иҷозат дода намешавад; б) ақди никоҳ дар байни бародарону хоҳарон, инчунин байни ба фарзандигиранда ва фарзандхондагон иҷозат дода мешавад; с) Манъи ақди никоҳ байни хешовандони наздик тибқи қонун ба қоидаи ахлоқӣ ва нуқтаи назари биологӣ, дастовардҳо ва ҳулосаҳои илми тиб асос ёфтааст.
---	--

--	--

**9. Таҳлил қунед, ки оё амалҳои зерин дуруст ё нодурустанд. (Мулоҳиза-13 балл)
“Муфаттиш шаҳсеро, ки қиноят содир қардааст, тафтиш меқунанд. Дар бораи он қизе, ки дар далел манъ нашудааст, фикр меқард”.**

- 1) бо содир намудани қирдоре, ки ба ҳаёт ва саломатии шаҳсон зарар мерасонад ё шаъну шарафи онҳоро паст мезанад, исбот қардан мумкин аст;
- 2) бо роҳи маҷбур қардан, зурӣ қардан, қиреб додан ва дигар воситаҳои ғайриқонунӣ бо роҳи қирiftани нишондод, тавзеҳот, қирiftани ҳулоса, анҷом додани амали таҷрибавӣ, тайёр қардан ва супурдани ҳуҷҷатҳо ё ашё исбот қардан мумкин аст;
- 3) шабона, яъне аз соати 22 то соати 6 бегоҳӣ тафтиш гузаронад мумкин аст.

1	2	3

10. Дар қадом боби қонститутсия дар баробари эътирофи мазмуни ҳуқуқ ба мулк, ки шаҳсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ҳуқуқи истифодабарии мулкоро доранд, дар қараёни хоҷагию истехсолӣ ба муҳити зист зарар намерасонанд, яъне ўҳдадорҳои экологӣ қурзур қарда мешаванд? (Донистан - 7 балл)

- A) “Асосҳои иқтисодии ҷомеа” B) “Асосҳои иқтисодии давлат”
 C) “Асосҳои иқтисодии халқ” D) “Асосҳои иқтисодии ҷамоа”

Варианти 2

1. Ҳуқуқи байналмилалӣ кай ба вучуд омадааст? (Донистан -7 балл)

- A) Ҳангоми ташаккул ёфтани ҳуқуқҳои фарҳангӣ ва ба вучуд омадани давлатҳои аввалин пайдо шудааст;
 B) Ҳангоме пайдо шуд, ки муносибатҳои авлодию қабилавӣ аз байн рафт ва аввалин қонунҳо ба вучуд омад;
 C) Ҳангоме пайдо шуд, ки муносибатҳои авлодию қабилавӣ аз байн рафт ва аввалин давлатҳо ба вучуд омад;
 D) Дар давраи ташаккули аввалин ақидаҳои динӣ ва пайдоиши давлатҳои аввалин пайдо шудааст.

2. Аз ҳуқуқҳое, ки дар поён оварда шудаанд, ҳуқуқу озодиҳои шахсиро ҷудо кунед. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) Шаҳрвандони Республикаи Ўзбекистон дар дохил шудан ба хизмати давлатӣ ҳуқуқҳои баробар доранд;
- 2) ҳеч кас набояд мавриди шиканҷа, зӯроварӣ ва дигар муносибат ё ҷазои бераҳмона, ғайриинсонӣ ё таҳқиркунандаи шаъну шараф қарор гирад;
- 3) Шаҳрвандони Республикаи Ўзбекистон ҳуқуқ доранд ба иттифоқҳои касаба, хизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ шомил шаванд ва дар чорабиниҳои оммавӣ иштирок намоянд;
- 4) Ҳеч кас набояд ғайриқонунӣ ҳабс карда шавад, нигоҳ дошта шудан, зиндонӣ шавад, ё озодиаш ба тариқи дигар маҳдуд карда шавад;
- 5) ариза, таклиф ва шикоятҳо бо тартиби мувофиқи қонун, бояд дар муддати пешбинишуда дида баромада шавад;
- 6) ҳангоми дастгир кардани шахс бояд ба ӯ ҳуқуқ ва асоси дастгиршавиаш бо забони фаҳмо фаҳмонда шавад.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) Қонунбарор; 2) Иҷроқунанда.	а) қонунҳои қабулшударо иҷро менамояд; б) дар асоси интиҳобот ташкил карда мешавад;
---------------------------------------	--

	с) Сарвазир онро роҳбарӣ мекунад; d) органи олии намояндагии давлатӣ мебошад; e) маъноӣ дар пеш нишастанро дорад.
--	---

1		2	

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ-11 балл)

Шахс бо номи Н., аз тӯйи хешу табори худ баромада, дар ҳолати мастӣ автомобил ронд, дар натиҷа ...	а) кори ислоҳи ахлоқӣ; б) ҷарима; с) ба қисми интизомӣ фиристодан; d) аз ҳуқуқи махсус маҳрум намудан.
--	---

1		2	

5. Фарқи байни шартномаи хайру эҳсон ва шартномаи ҳадяро ёбед. (Истифодабарӣ – 11 балл)

- А) хайру эҳсон ба шахрвандон, беморхонаҳо, муассисаҳои таълимӣ, фондҳо, осорхонаҳо ва ғайра, инчунин ба давлат барои мақсадҳои умумӣ дода мешавад;
 В) хайру эҳсонро бекор кардан мумкин нест, барои гирифтани он розигии касе шарт нест;
 С) меъёрҳо оид ба мерос нисбат ба хайру эҳсонҳо татбиқ намегарданд;
 D) ҳамаи ҷавобҳо дуруст.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, инҳоро мувофиқат гузоред. (Истифодабарӣ – 11 балл)

1) корманд; 2) кордиханда.	а) ҳар як корхона, сарфи назар аз шакли моликият ва шахсоне, ки ба синни 18 расидаанд; б) кормандони корхонае, ки дар асоси шартномаи меҳнатӣ кор намекунанд; с) шахрвандони Республикаи Ўзбекистон, шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрвандӣ, ки ба синни 16 расидаанд ва аз рӯи шартномаи меҳнатӣ кор мекунанд;
-------------------------------	--

	d) иттифоқҳои касаба ва идораҳои интихобии онҳо дар корхонаҳо;
--	--

1		2	

7. Аз инҳо таърифи дурусти неустойкаро ёбед? (Доништан – 7 балл)

- 1) маблағи пулиест, ки бо қонун ё шартнома муайян кардааст, қарздор вазифадор аст, ки агар ўҳдадорашро иҷро накунад, ба кредитор диҳад;
- 2) маблағи пулие, ки дар шартномаи меҳнатӣ мувофиқа шудааст, ки мунтазам ба корманд ба сифати мукофот барои кори иҷрошуда пардохта мешавад;
- 3) қарори суд аз рӯи масъалаи гунаҳкор будан ё набудани судшаванда, дар бораи таъмин кардан ё накардани ҷазо ба ӯ мебошад;
- 4) қоидаи ҳатмии амалҳои мебошад, ки давлат муайян мекунад ва иҷрои он бо ёрии мақомоти махсус (судҳо, органҳои корҳои дохилӣ) таъмин карда мешавад.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ – 11 балл)

<p>Шахсони ба номи А ва С. барои издивоҷ кардан ба САҲШ муроҷиат кардаанд, вале онҳо муоинаи тиббиро рад кардаанд.</p>	<p>a) дар муассисаҳои нигоҳдории тандурустӣ шахсони ақди никоҳкунанда аз муоинаи тиббии ройгон мегузаранд;</p> <p>b) барои ҷавононе, ки оила барпо мекунанд, маҷбуран аз муоинаи тиббӣ мегузаранд, то ки онҳо дар бораи саломатии ҳамдигар маълумот дошта бошанд;</p> <p>c) муоинаи тиббӣ ҳуқуқи шахсии онҳост, онҳо ҳақ доранд рад кунанд;</p> <p>d) муоинаи тиббӣ маҷбурий нест.</p>
--	--

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл). “Муфаттиш шахсеро, ки ҷиноят содир кардааст, тафтиш мекунад. Вай ба гумонбаршуда гуфтааст, ки бояд ба гуноҳи худ иқрор шавад”.

- 1) гунаҳкор то ба тариқи қонунӣ исбот нашудани ҷиноят бегуноҳ доништа мешавад;

- 2) гумонбаршуда, айбдоршаванда ё судшаванда то тибқи тартиби пешбиниамудай қонун исбот шудани гуноҳи ӯ дар содир намудани ҷиноят ва то эътибори қонуни пайдо кардани ҳукми суд бегуноҳ аст;
- 3) гумонбаршуда шарт нест, ки бегуноҳии худро исбот кунад.

1	2	3

10. Дар кадом боби конституция пешбинӣ шудааст, ки шахрвандон вазифадоранд ба муҳити зист эҳтиёткорона муносибат кунанд? (Доништан – 7 балл).

- A) “Асосҳои иқтисодии ҷомеа”
- B) “Ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ”
- C) “Вазифаҳои шахрвандон”
- D) “Ҳуқуқҳои сиёсӣ”

Варианти 3

1. Ҷавоби дурусти функсияҳои ҳуқуқи байналмилалиро ёбед. (Доништан – 7 балл).

- A) Посбон, тарбиядиҳандаи ҳуқуқ
- B) Танзимкунанда, муҳофиз
- C) Барандаи ахбор, ривҷдиҳанда
- D) Ҷазодиҳанда, рӯҳбаландкунанда

2. Аз ҳуқуқҳое, ки дар поён оварда шудаанд, ҳуқуқи озодии шахсиро ҷудо кунед. (Истифодабарӣ – 11 балл).

- 1) ба ҳар як шахс иҷозат дода мешавад, ки соҳиби мулк бошад;
- 2) маҷбуран ба таблиғи ақидаҳои динӣ роҳ дода намешавад;
- 3) давлат барои таъмини истифодаи шабакаи глобалии интернет шароит фароҳам меорад;
- 4) махфияти амалиёти бонкӣ, пасандозҳо ва суратҳисобҳо, инчунин ҳуқуқи меросро қонун қафолат медиҳад;
- 5) кофтуков кардани хона танҳо тибқи қонун ва дар асоси қарори суд иҷозат дода мешавад;

б) меҳнати маҷбури ба истиснои тартиби иҷрои ҷазои бо қарори суд таъиншуда ё дигар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонун манъ аст.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, инҳоро мувофиқат гузored. (Истифодабарӣ – 11 балл).

1) палатаи болоӣ;	а) дар Республикаи Қорақалпоғистон, вилоятҳо ва шаҳри Тошканд – чор нафарӣ интиҳоб мешаванд; б) аз миёни худ Спикерро интиҳоб мекунад; с) баъзе аъзоёни онро Президент таъин мекунад; д) ҳамаи аъзоён дар асоси интиҳоботи умумӣ интиҳоб карда мешаванд; е) мӯҳлати ваколат — 5 сол аст.
2) палатаи поёни.	

1		2	

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ – 11 балл).

Шаҳрванд новобаста аз манъи моҳидорӣ дар давраи тухмпӯшӣ аз Амударё моҳидорӣ кардааст, дар натиҷа...	а) ҷарима; б) ба қисми интизомӣ фиристодан; с) аз ҳуқуқи махсус маҳрум намудан; д) маҳдудият аз рӯи хизмат.
--	--

1		2	

5. Ба ҷои нуқтаҳо калимаи мувофиқро гузored. “..... ҳаракати бепуле (бе саҳм) аст, ки аз ҷониби шахсони алоҳида ва ташкилотҳо бо ихтиёри худ анҷом дода мешавад.” (Истифодабарӣ – 11 балл).

А) хайру эҳсон; В) ҳадя; С) тӯҳфа; Д) мукофот.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, инҳоро мувофиқат гузored. (Истифодабарӣ – 11 балл).

1) то 16 сола;	а) паспорт ё ID-картаи идентификациякунонда;
----------------	--

2) то 18 сола.	б) розигии хаттии падару модар ё яке аз шахсони ивазкунандаи онҳо; с) дафтарчаи меҳнатӣ (ба ғайр аз шахсоне, ки бори аввал ба кор меоянд); д) маълумот дар бораи саломатӣ; е) билети ҳарбӣ ё шаҳодатномаи ба қайд гирифтаи (барои ба хизмати маҷбурбудагон ё даъватшавандагон).
----------------	--

1	2

7. Дар кадом ҳолатҳо тибқи Кодекси меҳнат кор маҷбурӣ ҳисоб намешавад? (Доништан-7 балл).

- 1) дар давраи хизмати ҳарбӣ ё алтернативӣ;
- 2) дар вақти кории ҳаррӯза;
- 3) аз соати 9:00 то 12:00;
- 4) дар асоси эътибори қонунӣ пайдо кардани ҳукм.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл).

Падар бо мақсади таъминоти молики хонавода масъулияти тарбияи фарзандонро бар дӯши ҳамсараш гузоштааст, ки дар натиҷа писари 16-солааш дар мактаб авбошӣ кардааст.	а) баъзан падар метавонад аз иҷрои ӯҳдадорихои худ даст кашад; б) падару модарон дар тарбияи фарзандон як хел масъуланд; с) рафтори падар нодуруст аст; д) рафтори падар дуруст аст.
--	---

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл).

“Муфаттиш шахси ноболиғро, ки ҷиноят содир кардааст, тафтиш мекунад. Ӯ дар ҷараёни пурсиш ба иштироки адвокат муқобилият нишон дод”.

- 1) гумонбаршуда ва айбдоршавандаи ноболиғ дар ҳузури ҳимоятгар пурсиш карда мешаванд;

- 2) гумонбаршудаи ноболиғ ва айбдоршаванда дар ҳузури ҳимоятгар бозпурсӣ карда намешаванд;
- 3) баъди ба охир расидани пурсиш ҳимоятгар ва намояндаи қонунӣ ҳуқуқ доранд бо баённома шинос шаванд ва дар бораи он фикру мулоҳизаҳои худро баён кунанд.

1	2	3

10. Дар кадом боби Конститутсия муқаррар шудааст, ки давлат тадбирҳои беҳдошт, барқарор ва ҳифзи муҳити зист ва нигоҳдории мувозинати экологиро мувофиқи принсипи рушди устувор ба амал мебарорад? (Доништан – 7 балл)

- A) “Ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ”
- B) “Асосҳои иқтисодии ҷомеа”
- C) “Вазифаҳои шаҳрвандон”
- D) “Ҳуқуқҳои сиёсӣ”

Варианти 4

1. Ўзбекистон аввалин (пештар) ба кадоме аз созмонҳои байналмилалӣ аъзо шудааст? (Доништан – 7 балл)

- A) СММ
- B) ЮНЕСКО
- C) СҲШ
- D) ИДМ

2. Кадоме аз зеринҳо ба ҳуқуқҳои сиёсӣ дахл доранд? (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) ҳуқуқи иштирок дар интихобот ва раъйпурсӣ (референдум);
- 2) ҳуқуқ ба махфӣ нигоҳ доштани амалиёти бонкӣ, пасандозҳо ва суратҳисобҳо;
- 3) ҳуқуқ ба озодии фикр, суҳан ва эътиқод;
- 4) ҳуқуқи дохил шудан ба иттифоқҳои касаба, ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, инчунин иштирок кардан дар ҷорабинҳои ҷамъиятӣ;
- 5) ҳуқуқ ба гирифтани музди муносиб барои кор;
- 6) ҳуқуқи бо ариза, таклиф ва шикоятҳо ба органҳои ваколатдори давлатӣ муроҷиат намудан.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқат гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) монархия; 2) республика.	а) ба сохторҳои маъмурию ҳудудӣ тақсим кардан; б) тартиби махсуси таъсис ва қабули ҳокимият мавҷуд аст; с) барои натиҷаи идоракунии худ аз ҷиҳати қонунӣ ҷавобгар нест; д) иштирок карда тавонистани шаҳрвандон дар идоракунии корҳои давлатӣ; е) интихоб намудани органҳои олии ҳокимият.
--------------------------------	--

1		2	

4. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқат гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ; 2) ҳуқуқвайронкунии ҷиноӣ.	а) шаҳрванд соати 02:30 бо доду фарёд оромии ҳамсоҳоро ҳалалдор кард; б) Шаҳси бо номи Д. аз бонк маблағи калонро дуздид; с) ду рафиқ ҷанҷол карда, яке дигареро бо корд саҳт м ачрӯх кардааст; д) шаҳси бо номи А. дар ҷои ҷамъиятӣ одамонро бо суҳанони шармовар дашном дод.
--	---

1		2	

5. Таърифи дурусти чеки кассаро ёбед. (Истифодабарӣ-11 балл)

- А) корхона, ташкилот, муассиса ё соҳибкори инфиродӣ, ки тибқи шартномаи хариду фурӯш ба истеъмолкунанда мол мефурӯшад;
 В) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи хариди мол ё пардохти кор (хизматрасонӣ), нархи мол (кор, хизматрасонӣ), санаи пардохт, ном ва суроғаи фурӯшанда;
 С) ҳуҷҷати тасдиқкунандаи хариди мол ё пардохти кор (хизматрасонӣ), нархи мол (кор, хизматрасонӣ), санаи пардохт ва рақами мошини назоратӣ;
 Д) ҳуҷҷате, ки мувофиқати маҳсулоти сертификатсияшударо ба талаботи муқарраршуда тасдиқ мекунад.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқат гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) ҳуқуқи меҳнат;</p> <p>2) шартномаи меҳнатӣ.</p>	<p>a) - маблағи пуле, ки дар шартномаи меҳнатӣ нишон дода шудааст, ки мунтазам ба корманд ба сифати мукофот барои кори иҷрошуда пардохта мешавад;</p> <p>b) сарватест, ки ба мулки шахс тааллуқ дорад;</p> <p>c) соҳаи ҳуқуқест, ки муносибатҳои байни одамонро, ки дар рафти кор ба вучуд меоянд, танзим мекунад;</p> <p>d) созишномаи байни корманд ва корфармо дар бораи шартҳои, ки бо созишномаи тарафҳо дар бораи иҷрои кор аз рӯи ихтисос, таҳассус ва мансаби муайян муайян карда мешавад, яқоя бо риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ мебошад.</p>
---	---

1	2

7. Ба дафтарчаи меҳнатӣ чӣ гуна сабтҳо ворид карда мешавад? (Доништан -7 балл)

- 1) дар бораи шароити кор;
- 2) маълумот оид ба музди кор;
- 3) санаи ба кор даромадан;
- 4) санаи аз кор озод шудан.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Ба Нигора бибиаш автомобил васият карда буд. Пас аз тӯй зану шавҳар автомобилро фурӯхта автомобили нав хариданд. Аммо вақте ки ақди никоҳро бекор карда, барои тақсим кардани молу мулк ба суд мурочиат карданд, Нигора аз тақсим кардани он худдорӣ кард ва гуфт, ки автомобил моли шахсии ман аст.</p>	<p>a) автомобилро дар ин ҷо тақсим кардан лозим нест;</p> <p>b) агар муайян карда шавад, ки молу мулки ҳар кадоми зану шавҳар аз таъмири асосӣ, азнавсозӣ, аз нав таҷҳизонидан ва ғайра гузаштааст, он метавонад моликияти яқояи онҳо доништа шавад;</p> <p>c) муқобилияти шахрванд асоси қонунӣ дорад;</p> <p>d) ҳаракати шахрванд муқобили қонун аст.</p>
---	---

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани маълумотҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) Муфаттиш ё пурсишкунанда шоҳид, ҷабрдида, гумонбаршуда ва айбдоршавандаро дар ҷои пешбурди таҳқиқ, тафтиши пешакӣ ё дар он ҷо будани пурсишкунанда ва судро дар маҳалли гузаронидани муурофияи судӣ пурсиш мекунад;
- 2) маълумот ва ашро то дар баённомаи амали тафтиши ё маърузаи маҷлиси суд қайд кардан ба сифати далел истифода бурдан мумкин аст;
- 3) Давомнокии умумии пурсиш набояд аз ёздаҳ соат дар як рӯз зиёд бошад.

1	2	3

10. Дар кадом боби Конститутсияи мо муқаррар шудааст, ки давлат барои ҳифз ва барқарорсозии системаи экологии минтақаҳои Арал, рушди иҷтимоию иқтисодии вилоят тадбирҳо меандешад? (Доништан -7 балл)

- A) Ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ;
- B) Кафолатҳои ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- C) Вазифаҳои шаҳрвандон;
- D) Асосҳои иқтисодии ҷомеа.

Варианти 5

1. Кадоме аз самтҳои асосии таъсири ҳуқуқи байналмилалӣ ба муносибатҳое, ки предмети танзими ҳуқуқи байналмилалӣ мебошанд, барои пешбурди имкониятҳои истифодаи ҳуқуқи байналмилалӣ хизмат мекунад? (Доништан-7 балл)

- A) Барқароркунанда
- B) Батартиборанда
- C) Муҳофизаткунанда
- D) Тарбиякунандаи ахбор

2. Кадоме аз зеринҳо ба ҳуқуқҳои сиёсӣ дахл доранд. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) ҳуқуқи иштирок кардан дар митингу маҷлисҳо ва намоишҳо;
- 2) шахрванди Республикаи Ўзбекистон ҳақ дорад ба ягон монеа ба Ўзбекистон баргардад;
- 3) ҳуқуқи шахрвандон ба иттиҳодияҳои касаба, ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, иштирок дар ҳаракатҳои оммавӣ;
- 4) ҳуқуқ ба ҳифзи маълумоти шахсӣ;
- 5) ҳуқуқи шахрвандон ба баробарии хизмати давлатӣ;
- 6) ҳуқуқ ба меҳнат, озодона интиҳоб кардани касб ва намуди фаъолият.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) Суди конституционӣ;</p> <p>2) Суди олий.</p>	<p>а) мақоми олии ҳокимияти судӣ дар соҳаи баррасии парвандаҳои судии шахрвандӣ, ҷиноятӣ, иқтисодӣ ва маъмурӣ мебошад;</p> <p>б) дар бораи мувофиқ будан ба Конститутсияи Республикаи Ўзбекистон хулоса медиҳад;</p> <p>с) фаъолияти судии судҳои поёниро назорат мекунад;</p> <p>д) Ў дар бораи меъёрҳои Конститутсия ва қонунҳои Республикаи Ўзбекистон шарҳ медиҳад;</p> <p>е) Конститутсияи Республикаи Ўзбекистонро қорқард карда мебарояд.</p>
--	--

1		2	

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Шахрванд дар рӯзи таҷлили соли нави мелодӣ бо вучуди нӯшидани нушокиҳои спиртӣ бо автомобили шахсии худ барои бурдани аъзои оилааш ба арҷаи хиёбони марказӣ ба роҳ баромадааст, ки дар натиҷа...</p>	<p>а) ба қори ҷамъиятии маҷбурӣ ҷалб кардан;</p> <p>б) ҷарима;</p> <p>с) аз озодӣ маҳрум кардан;</p> <p>д) аз ҳуқуқи махсус маҳрум кардан.</p> <p>е) аз озодӣ маҳдуд кардан</p>
---	---

1		2	

5. Намунаҳои зерини шартномаҳои ивазкунӣ ёбед? (Истифодабарӣ-11 балл)

- A) соат; B) бренд; C) ҳама чизҳое, ки ба иштирокчиён тааллуқ доранд;
D) Ҳамааш мисол мешавад.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) дафтатҷаи меҳнатӣ; 2) шартномаи меҳнатӣ.</p>	<p>a) метавонад ба мӯҳлати муайян на бештар аз се сол баста шавад (шартномаи меҳнатӣ). метавонад ба мӯҳлати муайян на бештар аз се сол баста шавад (шартномаи меҳнатӣ); b) ҳангоми гум шудан - нусха навишта мешавад (баъдан сабтҳои қаблӣ барқарор карда мешаванд); c) бояд барои ҳамаи коргароне, ки дар ташкилот зиёда аз панҷ рӯз кор кардаанд, нигоҳ дошта шавад; d) ба муддати номуайян баста мешавад;</p>
--	--

1		2	

7. Дар кадом мавридҳо маош ақаллан ду баробар дода мешавад? (Доништан-7 балл)

- 1) дар вақти аз норма зиёд кор кардан;
2) дар рӯзҳои ид кор кардан;
3) дар рӯзи таваллуд кор кардан;
4) берун аз вақти корӣ кор кардан.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқт диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Н. ва Г., ки ба ҳамдигар ошиқ шуда буданд, бо мақсади оила барпо намудан аз падару модари худ пинҳонӣ ба САҲШ ариза додаанд. Онҳо нахостанд, ки ҳангоми сабти ақди никоҳ шоҳидон ҳузур дошта бошанд.</p>	<p>а) ҳангоми ба қайд гирифтани ақди никоҳ шумораи шоҳидон набояд аз ду нафар кам бошад; б) бе гувоҳ никоҳ ба қайд гирифта намешавад; в) ҳангоми қайди ақди никоҳ будани шоҳидон шарт нест; д) шоҳидон бо назардошти хоҳиши шахрвандон иштирок карда ё накарда метавонанд.</p>
---	---

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани маълумотҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) ба қурбониёни қинояти хариду фурӯши одамон дар қараёни истисмор иҷозат дода мешавад, ки аз муоинаи тиббӣ гузаранд;
- 2) Одамдӯзӣ – махфӣ, ошкоро ё бо роҳи фиреб ё сӯиистифода аз боварии шахс аз озодии шахсӣ маҳрум кардан;
- 3) Истисмори одамон – истифодаи шахсони дигар мувофиқи қасди худ ё шаклҳои маҷбуркунии шахвонӣ, меҳнати маҷбурӣ ё хизматрасонӣ, ғуломӣ, маҳрум кардан аз озодии ирода ё пайвандсозии узвҳои инсон мебошад.

1	2	3

10. Ҷавоберо, ки ба соҳаи ҳуқуқ, ки танзими ҳуқуқии муносибатҳои ҷамъиятиро байни табиат ва ҷомеа ба вучуд меоянд, тааллуқ дорад, ёбед? (Доништан-7 балл)

- А) ҳуқуқи конституционӣ В) ҳуқуқи экологӣ
 С) ҳуқуқи қиноятӣ Д) ҳуқуқи маъмурий

Варианти 6

1. Мухимтарин ва аз тарафи умум эътирофшудаи рафтори субъектҳои муносибатҳои байналмилалӣ, ки давлатҳо дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ аз рӯи масъалаҳои актуалии ҳаёти байналхалқӣ қор карда баромадаанд, кадомҳоянд? (Доништан - 7 балл)

- А) принсипҳои ҳуқуқи баёналхалқӣ;
 В) барқароркунанда;
 С) муҳофизаткунанда;
 Д) тарбиякундаи ахлоқӣ.

2. Дар поён онҳоеро ёбед, ки ба ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ тааллуқ доранд. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) маҳдудиятҳои вобаста ба хизмати давлатӣ бо қонун муайян карда мешаванд;
- 2) махфигии амалиёти бонкӣ, пасандозҳо ва суратҳисобҳо, инчунин ҳуқуқи меросро қонун кафолат медиҳад;
- 3) даст кашидан аз қор, аз қор озод кардани қонун ва қам кардани музди меҳнати онҳо аз сабаби ҳомиладорӣ ва таваллуди кӯдак манъ аст;
- 4) тартиби назорати ҷамъиятиро аз болои фаъолияти органҳои давлатӣ қонун муайян мекунад;
- 5) қори маҷбурий манъ аст, ба истиснои тартиби иҷрои ҳукми бо қарори суд таъиншуда ё дигар ҳолатҳои пешбинишудаи қонун;
- б) давлат ба ҷабрдидагон ҳимоя ва дастрасии адолатро таъмин мекунад, барои товони зарари ба онҳо расида шароит муҳайё мекунад.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) Сарвазир;</p> <p>2) Ҳокимони вилоятҳо, ноҳияҳо, шаҳрҳо.</p>	<p>а) бучети маҳаллиро таҳия ва иҷро мекунад;</p> <p>б) Дар муносибатҳои байналхалқӣ аз номи Девони Вазирони Республикаи Ўзбекистон қор мекунад;</p> <p>с) Аз номи халқи Ўзбекистон қор мебарад;</p> <p>д) Конститутсия ва қонунҳои Республикаи Ўзбекистон, қарорҳои палатаи Маҷлиси Олӣ, фармон ва қарорҳои Президенти Республикаи Ўзбекистон, Қарорҳои Девони Вазирон, роҳбарони олимартаба ва Шуроҳои дахлдори депутатҳои халқро иҷро менамояд;</p> <p>е) ба маҷлисҳои Девони вазирон раисӣ намуда, қарорҳои онро имзо мекунад.</p>
---	--

1	2		

4. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ;</p>	<p>а) ронандаи воситаи нақлиёт қоидаҳои аз роҳи оҳан гузаштанро вайрон кардааст;</p> <p>б) қорманд дидаю дониста ба қор дер омад;</p>
-------------------------------------	---

2) ҳуқуқвайронкунии интизомӣ.	с) шаҳрвандоне, ки ба ҷангал барои истироҳат омадаанд, қоидаҳои бехатарии ҷангалро вайрон кардаанд; d) корманд вазифаи хизматиرو дағалона вайрон кардааст.
-------------------------------	---

1		2	

5. Дар кадом ҳолатҳо дархости харидор дар бораи иваз ё баргардонидани мол қонӣ карда мешавад? (Истифодабарӣ-11 балл)

- A) фақат вақте ки мол истифода нашуда бошад;
- B) ба шарте, ки тамоми хосият ва сифат нигоҳ дошта шавад;
- C) дар сурати мавҷуд будани чек;
- D) ҳамаи ҷавобҳо дуруст.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

1) тартиби бекор кардани шартномаи меҳнатӣ; 2) асосҳои бо ташаббуси корфармо бекор кардани шартномаи меҳнатӣ.	а) бекор кардани шартномаи меҳнатӣ бо фармони корхона ба расмият дароварда мешавад; b) ба вазифаи ишғолкардаи корманд бинобар ноқифоя будани таҳассус ё ки он ба қори кардааш мувофиқ нест; с) ташкилот (шӯъбаи алоҳидаи он) бо қарори муассисони (иштирокчиёни) худ ё мақоми шахси ҳуқуқие, ки бо ҳуҷҷатҳои таъсис вақолатдор шудааст ё аз қониби соҳибқори инфироди қатъ гардидаи мумкин аст; d) корфармо бояд дар рӯзи қатъ гардидани шартномаи меҳнатӣ дафтарчаи меҳнатӣ ва нусхаи фармонро дар бораи бекор кардани шартномаи меҳнатӣ пешниҳод намояд.
--	---

1		2	

7. Мувофиқи кодекси Меҳнати Республикаи Ўзбекистон барои вайрон кардани интизоми меҳнатӣ чӣ гуна чазо дода мешавад? (Донистан-7 балл)

- 1) танбех (хайфсан);
- 2) бекор кардани шартномаи меҳнатӣ;
- 3) ба шуъбаи интизомӣ фиристондан;
- 4) корҳои ислоҳкунии ахлоқ;
- 5) ҷарима.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Х. ҳангоми барпо намудани оила ба насаби шавҳараш мегузарад, вале баъди 1 сол барои бекор кардани ақди никоҳ ба суд муроҷиат карда, хоҳиш мекунад, ки ба насаби духтарияш баргардонида шавад, суд рад кард.</p>	<p>а) шавҳар (зан), ки дар давраи ақди никоҳ насабашро иваз кардааст, ҳуқуқ дорад ҳатто пас аз ҷудо шудан дар ин насаб боқӣ монад;</p> <p>б) шавҳар (зан), ки дар вақти ақди никоҳ насабашро иваз кардааст, ҳуқуқ надорад, ки баъди ҷудо шудан дар ин насаб бимонад;</p> <p>с) ҳангоми баровардани қарори суд дар бораи бекор кардани никоҳ мувофиқи хоҳиши ӯ метавонад ба насаби пеш аз никоҳ будааш баргардонида мешавад;</p> <p>д) ҳангоми баровардани қарори суд дар бораи бекор кардани никоҳ, мувофиқи хоҳиши ӯ насаби пеш аз ақди никоҳаш ба ӯ баргардонидан мумкин нест.</p>
--	--

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) Сабаби содир намудани ҷинояти маҷбур кардани зан барои ба шавҳар баромадан ё набаромадан ба шавҳар барои квалификатсияи ҷиноят аҳамият надорад;
- 2) Объекти ҷинояти монетъ шудан ба татбиқи ҳуқуқи овоздиҳӣ ё ваколатҳои шахси боэътимод ҳуқуқи интиҳоб кардан ё интиҳоб шудан, гузаронидани маъракаи интиҳоботӣ, иштирок дар раъйпурсӣ, гузаронидани маъракаи интиҳоботӣ, ба амал

баровардани ваколатҳои шахсони боэътимоди номзад муносибатҳои ҷамъиятӣ мебошанд;

3) Субъекти ҷинояти вайрон кардани ҳуқуқи меҳнат метавонад шахсе бошад, ки ҳуқуқи ба кор қабул кардан ё аз кор озод карданро дорад.

1	2	3

10. Мафҳуми чораҳои мучозоте, ки нисбат ба ҳар як давлат, шахси ҳуқуқӣ ва воқеа бо сабаби вайрон кардани арзишҳои ахлоқӣ, қоидаҳо ва меъёрҳои муқаррарнамудаи ҳуқуқи миллӣ ва байналмилалӣ бо мақсади ҳифзи муҳити зист татбиқ карда мешаванд, чӣ гуна ҷавобгариро дар назар дорад? (Доништан-7 балл)

- A) Ҷавобгари маъмурӣ B) Ҷавобгари ҷиноӣ
C) Ҷавобгари экологӣ D) Ҷавобгари иқтисодӣ

Варианти 7

1. Дар поён як органи мониторинги СММ-ро ёбед, ки ба заминҳои собиқи мустамликавӣ дар муайян кардани самти худ кӯмак мекунад. (Доништан-7 балл)

- A) Шӯрои сарпарастон;
B) Суди байналмилалӣ;
C) Шӯрои Амният;
D) Ассамблеяи генералӣ.

2. Вариантҳоеро ёбед, ки ба ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ дахл дошта бошад. (Истифодабарӣ -11 балл)

- 1) ҳадди ақалли музди меҳнат бо назардошти зарурати таъмини сатҳи муносиби зиндагии инсон муайян карда мешавад;
2) ҳама гуна шаклҳои меҳнати кӯдакон, ки ба саломатӣ, бехатарӣ, ахлоқӣ, инкишофи ақлӣ ва ҷисмонии кӯдак хатар эҷод мекунанд, аз ҷумла ба таҳсилоти ӯ монеъ мешаванд, манъ аст;

- 3) ба кормандон кирокардашуда бо муайян кардани давомнокии вақти кор, рӯзҳои истироҳат ва идҳои ғайрикорӣ, рухсатии ҳарсолаи пардохтшаванда ҳуқуқи истироҳат дода мешавад;
- 4) маҷбурӣ ба таблиғи ақидаҳои динӣ роҳ дода намешавад;
- 5) кофтукови хона танҳо дар асоси қонун ва дар асоси қарори суд иҷозат дода мешавад.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) Девони Вазирон;</p> <p>2) Шӯрои депутатҳои халқӣ.</p>	<p>а) Конституцияи Республикаи Ўзбекистонро қоркард мекунад;</p> <p>б) фаъолияти пурсамари системаи ҳифзи иҷтимоии аҳоли, аз ҷумла маъюбонро таъмин менамояд;</p> <p>с) татбиқи сиёсати ягонаи давлатиро дар соҳаи ҳифзи муҳити зист, ҳифзи захираҳои табиӣ ва гуногунии биологӣ, мубориза бар зидди тағирёбии иқлим, эпидемияҳо, пандемияҳо ва рафъи оқибатҳои онҳо таъмин менамояд;</p> <p>д) барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақаҳо ва ҳифзи иҷтимоии аҳолиро тасдиқ мекунад;</p> <p>е) дида баромадан ва қабул кардани бюджетҳои дахлдори маҳаллӣ, назорат аз болои иҷрои онҳо.</p>
---	--

1		2	

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Шахрванде, ки дар сирк ба ҳамчун мураббии ҳайвонот қор мекунад, қоидаҳои нигоҳдории ҳайвонотро дар биноҳои бисёршӯна дағалона вайрон карда, дар хонааш морҳои захрнок парвариш карда, норозигии ҳамсояхоро ба бор овардааст, ки дар натиҷа...</p>	<p>а) аз озодӣ маҳдуд намудан;</p> <p>б) ҷарима;</p> <p>с) ба шубҳаи интизомӣ фиристодан;</p> <p>д) мусодира қардан.</p>
--	--

	<p>с) Амалҳои мақомоти САҲШ (сабти асноди ҳолати шахрвандӣ) зиди қонун мебошанд; d) зану шавҳар ҳуқуқи интихоби насаб надоранд.</p>
--	--

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) Объекти ҷинояти таҷовуз ба Президенти Республикаи Ўзбекистон ҳаёт, саломатӣ, шаъну шараф ва шаъну шарафи Президенти Республикаи Ўзбекистон мебошад;
- 2) Объекти ҷиноятҳои зидди сулҳу амнияти башарият ҳуқуқи тинчу осоишта зистан аст, ки шартӣ тараққиёт ва фаъолияти ҳаётии ҳар як давлат мебошад;
- 3) Мақсад аз содир кардани ҷинояти таҷовуз ба сохти конституционии Республикаи Ўзбекистон тағйир додани сохти конституционии Республикаи Ўзбекистон мебошад.

1	2	3

10. Маҷмӯи амалҳои аз ҷиҳати иҷтимоӣ хатарнок, ки ба муҳити табиӣ атроф зарари ҷамъиятии хавфнок мерасонад, чӣ ном дорад? (Доништан – 7 балл)

- A) Ҷиноятҳои иқтисодӣ;
- B) Ҷиноятҳои экологӣ;
- C) Ҳуқуқвайронкунии интизомӣ;
- D) Ҳуқуқвайронкунии ҷиноӣ.

Варианти 8

1. Дар асоси кадом тартиб вазъи ҳуқуқии шахсони ҳуқуқӣ ва ҷисмонии хориҷӣ ба мақоми шахрвандон ва шахсони ҳуқуқии худ баробар аст? (Доништан-7 балл)

- A) тартиби дӯстона;
- B) тартиби миллӣ;

- C) тартиби қулайтарини таваллуд кардан;
 D) тартиби хурд таваллуд кардан.

2. Вариантҳоеро ёбед, ки ба ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва экологӣ дахл дошта бошад. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) шахсе, ки дар содир намудани қиноят айбдор карда мешавад, то даме, ки ғуноҳи ӯ бо тартиби муқаррарнамудаи қонун бо суди ошкоро исбот нагардад ва то бо ҳукми аз ҷиҳати қонун эътибори қонунидошта муайян карда нашавад, бегуноҳ ҳисоб карда мешавад;
- 2) ба ҳама ҳуқуқ ба ёрии малаканоки ҳуқуқӣ кафолат дода мешавад;
- 3) давлат барои бо қор таъмин намудани шахрвандон, аз бекорӣ муҳофизат намудани онҳо, паст кардани сатҳи камбизоатӣ чораҳо мебинад;
- 4) қори маҷбури манъ аст, ба истиснои тартиби иҷроӣ ҳукми бо қарори суд таъиншуда ё дигар ҳолатҳои пешбиниамудаи қонун;
- 5) давлат барои рушди тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, ташаккули тарзи ҳаёти солим дар байни аҳоли шароит фароҳам меорад.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) органи судӣ; 2) адвокатура.</p>	<p>a) Конституцияи Республикаи Ўзбекистонро қорқард мекунад; b) новобаста аз мақомоти қонунгузор ва иҷроия, хизмҳои сиёсӣ ва дигар институтҳои ҷомеаи шахрвандӣ фаъолият мекунад; c) ба таври таъҷили онҳоро сохтан мумкин нест; d) ба шахсони ҷисмонӣ ва ҳуқуқӣ ёрдами ҳуқуқӣ медиҳад; e) барои озод ва беамоният вохӯрдан бо шахси таҳти ҳимояи худ ва додани маслиҳат шароит муҳайё карда мешавад.</p>
---	---

1	2		

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>А. ва Ҳ. 17 сола ҳастанд, онҳо бо автомобили падарашон пойга карданд, дар натиҷа ...</p>	<p>а) ҷарима; б) ба шубҳаи интизомӣ фиристодан; с) маҳдудият аз рӯи хизмат; д) ашӯро бо шартӣ пардохт кашида гирифтанд.</p>
---	--

1		2	

5. Ҳуқуқҳои тарафҳои дар суди шахрвандӣ иштирокдошта чӣ гунаанд? (Истифодабарӣ-11 балл)

- А) дар марҳилаи дилхоҳ ҷараёни судиро қатъ кардан;
- В) бо роҳи осоишта ҳал накардани қори суд;
- С) дар қори суд иштирок накарданд;
- Д) эълон кардани ҳукми айбдоркунӣ.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) ҳуқуқҳои қорманд; 2) ҳуқуқҳои қордиҳанда.</p>	<p>а) таълими касбӣ, бозомӯзӣ ва тақмили ихтисос; б) гирифтани таъминоти иҷтимоӣ ҳангоми пиронсолӣ, гум кардани қобилияти меҳнат, аз даст додани саробон ва дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонун; с) аз қорманд иҷрои дурусти қори дар шартномаи меҳнатӣ пешбинишударо талаб намояд; д) барои ҳифзи манфиатҳои онҳо бо дигар қорфармоён иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ташкил кунанд ва аъзои ин иттиҳодияҳо бошанд; е) ҳифзи ҳуқуқҳои меҳнатии худ, аз ҷумла бо ёрии суд Ҳимоя намудан ва ёрии малакаи ҳуқуқӣ.</p>
--	---

1		2	

7. Вазифаҳои адвокати, ки дар комиссияи баҳсҳои меҳнатӣ иштирок мекунад, аз чӣ иборат аст? (Доништан-7 ҳол)

- 1) ба иштироккунандагони ҷараён саволҳо медиҳад;

- 2) оид ба моҳияти баҳс дастурамалҳо медиҳад;
- 3) шоҳидонро бозпурсӣ мекунад;
- 4) тамоми воситаҳои мавҷудаи дар қонун пешбинишуда барои муайян кардани ҳақиқат ва ҳалли одилонаи баҳс истифода мешавад.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Дар оилаи Баҳром ва Севара кӯдак ба дунё омад. Онҳо тасмим гирифтанд, ки ба фарзандашон номи бобояшро насаб гузоранд. Аммо масъули САҲШ аризаро рад карда, гуфтааст, ки як оила наметавонад се насаб дошта бошад.</p>	<p>а) бо хоҳиши падару модар ба кӯдак мувофиқи анъанаҳои миллӣ аз тарафи падар ё модар аз рӯи номи бобо насаб дода мешавад;</p> <p>б) ҳаракати корманди САҲШ зиди қонун аст;</p> <p>с) дар интихоби насаб маҳдудият мавҷуд аст, бинобар ин эътирози корманди САҲШ асоснок аст;</p> <p>д) аъзоёни оила камаш дар ду оила буда метавонанд.</p>
--	--

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) ғоратгарӣ – ба манфиати худ ё шахси дигар гирифтани молу мулк касе, ки ғайриқонунӣ ва бемузд ба соҳибмулк ё соҳиби дигари ин молу мулк зарар расонидааст;
- 2) хавфи ниҳоят бузурги иҷтимоии ҳуҷум пеш аз ҳама бо он вобаста аст, ки хангоми содир намудани ин қиноят ба ҳаёт ё саломатии ҷабрдидагон зарар расонда мешавад ё хавфи воқеии ин гуна зарар мавҷуд буда, моликияти каси дигар гирифта мешавад;
- 3) Дуздидан ё дуздидани мулк каси дигар яке аз қиноятҳои маъмултарин дар иқтисодиёт мебошад.

1	2	3

10. Кадом қонун ҳуқуқи инсонро ба доштани муҳити табиӣ барои зиндагӣ мувофиқ ва ӯҳдадорӣ ҳифзи ин муҳити зист муқаррар мекунад? (Доништан-7 балл)

- A) Дар Қонуни “Дар бораи таълим”;
- B) Дар Қонуни “Дар бораи ҳифзи табиат”;
- C) Дар Қонуни “Дар бораи шахрвандӣ”;
- D) Дар Пакти паноҳгоҳи сиёсӣ.

Варианти 9

1. Татбиқи ҳуқуқи байналмилалӣ дар баъзе ҳолатҳое маҳдуд мешавад, ки меъёрҳои ҳуқуқи татбиқшаванда ба тартиботи ҷамъиятӣ, яъне ба принципҳои умумии ин низоми ҳуқуқ муҳолифат мекунад. Ин қоида чӣ ном дорад? (Доништан -7 балл)

- A) нормаи асосии тартиботи ҷамъиятӣ;
- B) шартҳои иловагии тартиботи ҷамъиятӣ;
- C) тартиботи миллӣ;
- D) талаботи ахлоқӣ дар бораи тартиботи ҷамъиятӣ.

2. Аз зеринҳо вазифаҳои шахрвандиро ҷудо кунед. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) ба конституция ва қонунҳо риоя намудан;
- 2) бо муҳиту атрофи табиӣ бо эҳтиёт муносибат намудан;
- 3) сари вақт супоридани андозу пардохтҳо;
- 4) презумпсияи бегуноҳӣ;
- 5) озодии виҷдон.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) раиси Сенат;</p> <p>2) Спикери Палатаи қонунгузор.</p>	<p>а) қонунҳои Республикаи Ўзбекистонро имзо мекунад;</p> <p>б) ба татбиқи муносибатҳои байнипарламентӣ ва ба фаъолияти гурӯҳҳои Сенат вобаста ба қори ташкилотҳои байналхалқии парламент роҳбарӣ мекунад;</p> <p>с) иҷроии қонунҳои Республикаи Ўзбекистон ва қарорҳои Сенатро назорат мекунад;</p> <p>д) маҷлисиҳои палатаи қонунбарорро даъват мекунад ва ба онҳо раисӣ мекунад;</p>
--	---

	е) ичрои қонунҳои Республикаи Ўзбекистон ва қарорҳои палатаи қонунбарорро назорат мекунад;
--	--

1		2	

4. Ҷазои маъмуриро ёбед, ки дар чунин вазъият ба шахрвандон додан мумкин аст. (Истифодабарӣ-11 балл)

Шаҳси бо номи А., ки зодрузашро ҷашн мегирад, бо нӯшидани нӯшокии спиртӣ дар автомобили худ қонуншиканӣ содир кардааст, ки дар натиҷа...	а) маҳрум кардан аз озодӣ; б) ҷарима; с) аз ҳудуди мамлакат баровардан; д) маҳрум кардан аз ҳуқуқи махсус.
--	---

1		2	

5. Муаллиф асари нав офарид, вале дар бораи кай моликияти иҷтимоӣ шуданаш фикр кард? (Истифодабарӣ-11 балл)

- А) пас аз ба охир расидани мӯҳлати ҳуқуқи муаллиф;
- В) 30 сол баъд аз офаридани асар;
- С) 10 сол баъд аз офаридани асар;
- Д) 20 сол баъд аз офаридани асар.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) асосҳои бекор кардани шартномаи меҳнатӣ;</p> <p>2) ҷавобгарии моддии тарафҳо дар шартномаи меҳнатӣ.</p>	<p>а) барои таъмин накардани нигоҳдории сарватҳои дар асоси шартномаи махсуси хаттии ба ӯ бовар карда супурдашуда;</p> <p>б) кормандро бо розигии худ ба корхонаи дигар гузаронад;</p> <p>с) барои таъмин накардани нигоҳдории сарватҳои қиматбаҳое, ки дар асоси хуччати якҷоя гирифта шудаанд;</p> <p>д) барои зараре, ки дар натиҷаи кирдори ҷинойтии корманд расонида шудааст, ки бо ҳукми суд муайян карда шудааст;</p> <p>е) ба вазифаи интихобии органи идораи давлатӣ гузарондани корманд.</p>
---	--

1		2	

7. Кадоме аз ҷавобҳои зерин дар бораи дафтарчаи меҳнатӣ нест? (Доништан-7 балл)

- 1) ҳангоми бори аввал ба кор дохил шудан – на дертар аз 5 рӯзи баъди оғози кор пур карда мешавад;
- 2) ба муддати номуайян муқаррар мешавад;
- 3) дар сурати гум шудан - нусхааш навишта мешавад (дертар сабтҳои қаблӣ барқарор карда мешаванд);
- 4) ба мӯҳлати муайян на бештар аз се сол муқаррар карда мешавад.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Р. барои безътибор доништани ақди никоҳ ба суд муроҷиат карда, гуфтааст, ки бо сабаби ба мӯҳлати 8 сол аз озодӣ маҳрум шудани шавҳараш дигар бо ҷинойткор зиндагӣ намекунад, вале бо сабаби набудани яке аз тарафҳо ариза рад карда шудааст.</p>	<p>а) агар зан ё шавҳар барои ҷинойти содиркардааш ба мӯҳлати на камтар аз се сол аз озодӣ маҳрум карда шуда бошад, онҳо бо тартиби маъмури (тавассути мақомоти САҲШ) аз никоҳ ҷудо карда мешаванд, ки дар моддаҳои 42-43 -и Кодекси оила муайян карда шудаанд;</p> <p>б) никоҳ аз рӯи тартиби маъмури бекор карда мешавад;</p> <p>с) дар чунин ҳолат никоҳ бекор карда намешавад;</p>
---	--

	d) амалиёти суд асоси қонунӣ дорад.
--	-------------------------------------

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) тарафи субъективии порагирӣ нияти қасд аст: шахси гунаҳкор (порагир) мефаҳмад, ки арзишҳои моддӣ ё неъматҳои молумулкӣ ба ӯ ҳамчун пора барои анҷом додан ё накардани амале, ки ба манфиати порагир асос ёфтааст, дода мешаванд;
- 2) ҳар гуна сарватҳои моддӣ: пул, валюта, чизҳои қиматбаҳо, қоғазҳои қиматнок, маҳсулоти хӯрокворӣ ё саноатӣ ва ғайра предмети пора мебошанд;
- 3) объект ва предмети қинояти порагирӣ бо унсурҳои қинояти порагирӣ якхела мебошанд.

1	2	3

10. Дар қадом қонун тасдиқ карда шудааст, ки замин, сарватҳои зеризаминӣ, об, олами набототу ҳайвонот ва дигар сарватҳои табиӣ сарвати умумихалқӣ буда, онҳо бояд оқилона истифода шаванд ва аз тарафи давлат муҳофизат карда шудааст? (Доништан-7 балл)

- A) Дар Қонун дар бораи шаҳрванд;
- B) Дар Конституцияи Республикаи Ўзбекистон;
- C) Дар Қонуни таълим;
- D) Дар лоиҳаи қонун дар бораи ҳуқуқи байналхалқӣ.

Варианти 10

1. “Оилаи ҳуқуқӣ” ё “ҳуқуқи умумӣ”-и англо-американӣ дар низоми ҳуқуқии қадом кишварҳо роҳбарӣ мекунад? (Доништан-7 балл)

- A) ШМА, Канада, Австрия;
- B) Япония, Ҳиндустон, Чин;
- C) Русия, Украина, Эстония;
- D) Германия, Франция, Испания, Италия.

2. Ўҳдадорҳои шаҳрвандонро ёбед. (Истифодабарӣ-11 балл)

- 1) хизмати зарбӣ; 2) ҳифзи ёдгориҳои таърихӣ;
 3) Иҷрои вазифаҳои дар Конститутсия пешбинишуда; 4) таълим гирифтани;
 5) дар интихобот ва референдум иштирок намудан.

--	--	--

3. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл).

<p>1) Президенти Республикаи Ўзбекистон; 2) Маҷлиси Олӣ.</p>	<p>а) дар муносибатҳои байналхалқӣ аз номи Девони Вазирони Республикаи Ўзбекистон қор мебарад; б) эътимоднома ва даъвати намоёндагони дипломатӣ ва дигар намоёндаҳои аккредитатсияшударо дар ҳузури худ қабул мекунад; с) роҳбарони комитетҳо, идораҳо ва дигар органҳои республикавии давлатиро мувофиқи қонун ба вазифа таъин ва озод мекунад; д) Комиссияи марказии интихоботии Республикаи Ўзбекистонро ташкил мекунад; е) мукофотҳо ва унвонҳои давлатӣ муқаррар мекунад.</p>
---	--

1		2	

4. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузоред. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>1) ҷазои маъмурӣ; 2) ҷазои ҷиноӣ.</p>	<p>а) маҳрум кардан аз озодӣ; б) мусодираи ашёе, ки аслиҳаи содир намудани ҷиноят ба ҳисоб меравад ё бевосита чунин ашё мебошад, бо шартӣ пардохти он; с) ба таври маъмурӣ хориҷ кардани шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд аз ҳудуди Республикаи Ўзбекистон; д) аз озодӣ маҳрум намудан.</p>
---	--

1		2	
---	--	---	--

--	--	--	--

5. Агар байни тарафҳо оид ба тамоми шартҳои муҳими шартнома дар шакли зарурӣ созиш ҳосил шуда бошад, он бояд.... Ба ҷои ҳол ҷавоби мувофиқро гузored. (Истифодабарӣ-11 балл).

- A) шартнома вайрон карда шудааст;
- B) шартнома бекор карда шудааст;
- C) шартнома баста шудааст;
- G) шартнома қатъ карда шудааст.

6. Барои ёфтани ҷавоби дуруст, зеринҳоро мувофиқ гузored. (Истифодабарӣ-11 балл).

<p>1) вазифаҳои раиси комиссияи низоҳои меҳнатӣ;</p> <p>2) вазифаҳои роҳбари ҷамоаи меҳнатӣ.</p>	<p>a) шохидонро пурсиш мекунад;</p> <p>b) аз даъвогар ва ҷавобгар ҳолатҳои иловагии вобаста ба парванда(кор)ро муайян мекунад;</p> <p>c) фикри ҷамоаро оид ба ин низо ба суд баён мекунад;</p> <p>d) моҳияти корро маълум намекунад;</p> <p>e) ба аниқ кардани вазъияти кор ёрӣ мерасонад.</p>
--	--

1	2

7. Принсипҳои асосии ҳуқуқи меҳнат дар кадом сатр дуруст нишон дода шудаанд? (Доништан-7 балл)

- 1) принсипи озодии меҳнат;
- 2) принсипи таъмин накардани ҳуқуқи истироҳат ва муҳофизати меҳнат;
- 3) принсипи таъмин накардани ҳуқуқҳои баробар дар меҳнат;
- 4) принсипи таъмини ҳуқуқи муҳофизати ҳуқуқи озодиҳои меҳнатӣ.

--	--

8. Ба вазъият баҳои ҳуқуқӣ диҳед. (Истифодабарӣ-11 балл)

<p>Пас аз тӯй зану шавҳар барои баستاني шартномаи ақди никоҳ ба мақомоти САҲШ муроҷиат кардаанд, аммо ариза рад карда шуд, зеро баъди барпо кардани оила баستاني шартнома имконнопазир аст.</p>	<p>a) зану шавҳар шартномаи ақди никоҳ ба воситаи мақомоти САҲШ бастан мумкин аст;</p> <p>b) зану шавҳар шартномаи ақди никоҳ ба воситаи мақомоти нотариалӣ бастан мумкин аст;</p>
---	--

	с) зану шавҳар ҳуқуқ дорад дар ҳар вақт шартномаи акди никоҳ банданд; d) зану шавҳар ҳуқуқи дар ҳар вақт бастанӣ шартномаи никоҳро надорад.
--	--

--	--

9. Дуруст ё нодуруст будани ҳаракатҳои зеринро таҳлил кунед. (Мулоҳиза-13 балл)

- 1) объекти ҷинояти вайрон кардани қоидаҳои беҳатарии суҳтор - ин беҳатарии суҳтор, яъне ҳолати аз суҳтор муҳофизат намудани одамон, моликияти ҷамъиятӣ ва давлатӣ мебошад;
- 2) объекти ҷинояти вайрон кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат - ин муносибатҳои ҷамъиятӣ мебошанд, ки шароити меҳнати шахсонро, ки дар корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо сарфи назар аз шакли моликият кор мекунанд, танзим мекунанд;
- 3) ҷинояти вайрон кардани қоидаҳои муҳофизати меҳнат ба воситаи шаклҳои ҷинояти аз ҷиҳати субъективи дидаю доништа ё беэҳтиётона содир карда мешавад.

1	2	3

10. Дар кадом фасли Конститутсияи мо муқаррар шудааст, ки замин бо шарту тартибе моликияти хусусӣ шуда метавонад, ки истифодаи оқилона ва ҳифзи онро ҳамчун сарвати умумихалқӣ таъмин гардад? Донистан-7 балл)

- A) “Ҷамъият ва шахс”
- B) “Принсипҳои асосӣ”
- C) “Ташкилҳои ҳокимияти давлатӣ”
- D) “Тартиби ивазкунии Конститутсия”.